

**Полгородник Д. В.**

Запорізький національний університет

## СУЧАСНИЙ СТАН АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В РЕСПУБЛІЦІ ІРЛАНДІЯ

*Стаття присвячена дослідженню особливостей функціонування англійської мови в Ірландії. Аналіз англійсько-ірландської лінгвокультурної взаємодії показав, що контакт між англо-саксонським і кельтським компонентами призвів до формування ірландського варіанту англійської мови.*

*На сучасному етапі англійська мова в Ірландії є стандартизованою, офіційно визнаною, демонструє однакові комунікативні можливості поряд з автохтонною ірландською мовою, не має чіткої закріпленості за конкретними ситуаціями спілкування. Англійська мова використовується в усіх сферах соціальної діяльності, а саме: офіційно-діловій, освітній, інформаційній, культурній та розважальній.*

*Компетенція володіння англійською мовою перебуває на високому рівні, більшість населення Республіки Ірландія ідентифікує себе як носіїв англійської мови. Потужна дія екстралінгвальних чинників та зростання етнічної свідомості мовців перешкоджає повній девальвації кельтського лінгвокультурного компонента й стимулює його відродження. Фонетичні, граматичні та лексичні елементи ірландської мовної системи проникають та трансформують англійську мову в Ірландії.*

*Фонетичні особливості сучасного ірландського варіанту англійської мови відрізняються залежно від територіальних діалектів та зумовлені тривалим співіснуванням англійської мови з шотландською та ірландською, а також характеристиками діалектів центрально-західної Англії.*

*На граматичному рівні англійська мова Ірландії трансформувалася під впливом продуктивних кельтських граматичних елементів.*

*Кельтські запозичення в англійській мові Ірландії є переважно реаліями, неслівними звертаннями та вигуками. Вони використовуються з метою стилізації, створення етнічної атмосфери та підсилення культурних конотацій.*

*У ситуації перемикавання коду ірландська мова функціонує як маркер політичної самоідентичності в умовах англійсько-ірландської політичної конфронтації, є символом державності.*

**Ключові слова:** англійська мова Ірландії, лінгвокультурне контактування, калькування, запозичення, перемикавання коду.

**Постановка проблеми.** Сучасне мовознавство характеризується особливою увагою до проблем, пов'язаних із взаємозв'язком між мовою, культурою та етнічною свідомістю, а також з формуванням національних картин світу та особливостей їх об'єктивації засобами різних мов. Процес розвитку будь-якого суспільства супроводжуються контактуванням мов та культур. Сучасна англійська мова є результатом численних лінгвокультурних контактів та характеризується значним різноманіттям національних варіантів, соціальних і територіальних діалектів. Англійська мова в Республіці Ірландія формувалася в умовах тривалої взаємодії англо-саксонського та кельтського елементів, що позначилося на всіх рівнях мовної системи.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Попри різноаспектне вивчення структури та функціонування англійської мови в Ірландії укра-

їнськими (Н. М. Бріт [2], С. В. Частник [7]) та зарубіжними (О. І. Абрамова [1], О. В. Власова [3], Т. П. Долан [12], О. О. Куреня [5], Т. Одлін [31], Н. Стенсон [35–36], М. Фільпула [14], Р. Форнейро [16], Р. Хікі [17–25], Д. О'Мюриет [30]) дослідниками, лише поодинокі розвідки торкаються англійсько-ірландської взаємодії та функціонування англійської мови в умовах сформованої англійсько-ірландської двомовності.

**Постановка завдання.** Мовна ситуація, що склалася на території Республіки Ірландія, характеризується певною специфікою та потребує детального дослідження чинників, умов та наслідків. Метою роботи є аналіз мовної ситуації в країні та охарактеризування сучасного стану англійської мови в Ірландії.

**Виклад основного матеріалу.** Лінгвокультурне контактування між носіями англо-саксонської та кельтської культур відзначається тривалістю

та інтенсивністю. Завдяки взаємодії відбулися трансформації на всіх рівнях обох мовних систем. Англійська мова набула унікальних рис, що склалися під впливом ірландської мови, а також зберегла деякі архаїчні англійські елементи.

На позначення англійської мови в Ірландії використовується низка лінгвонімів, в яких експліковано важливість обох мов-учасниць контактування: Irish English (М. Фільпула [14], Р. Хікі [20], Н. Стенсон [35]); Hiberno-English (Т. П. Долан [12], Р. Форнейро [16], Т. Одлін [31]); Anglo-Irish (Д. О'Мюриет [30]). Зазначимо, що дослідники не дійшли єдиної думки щодо статусу англійської мови Ірландії, адже він розглядається у дослідженнях як національний (О. О. Куреня [5]) та регіональний (О. В. Власова [3]) варіанти, а також як діалект (Н. М. Бріт [2]) англійської мови. Оскільки відмінності між варіантом мови і діалектом полягають у структурному, функціональному та соціальному аспектах, вважаємо необхідним охарактеризувати статус англійської мови в Ірландії.

Англійська мова в Ірландії є континуумом подібних діалектів і розмовних варіантів [20; 32], найвпливовішими з яких є дублінський, коркський та середньоольстерський. Вони зберігають низку «ключових фонетичних рис, основних параметрів і <...> прагматичних особливостей, очевидних у ситуації спілкування» [24, с. 98].

Аналізуючи обсяг функцій, закріплених за англійською мовою в Ірландії, відзначимо її правовий статус (як англійська, так й ірландська мови мають статус державної мови [9]) та стандартизованість [20, с. 26–27; 38]. Крім того, викладання у школах за межами ірландськомовних регіонів (Gaeltacht) проводиться переважно англійською [36].

Відзначимо, що ставлення населення до англійської мови неоднозначне. Попри те, що англійська мова є рідною для більшості населення, у мовному колективі спостерігається небажання відкрито це визнавати внаслідок зв'язку між колоніальною політикою Англії та привнесеною лінгвокультурою. Спадкоємність ірландської культури і зв'язок із кельтським корінням проявляється через автохтонну ірландську мову [22], саме вона є символом ірландськості (irishness [28]). Однаковий правовий статус мов означає відкрите визнання та підтримку мови колишніх колонізаторів [20, с. 23].

У соціальному аспекті англійська мова в Ірландії відзначається всеосяжним характером. Вона обслуговує всю мовну спільноту, а не її частину. Англійська мова в Ірландії функціонує в усіх сферах соціальної діяльності, а саме: офіційно-діло-

вій як засіб офіційного спілкування, освітній як засіб навчання, інформаційній як засіб масової інформації, культурній та розважальній як мова літератури й мистецтва тощо.

З огляду на особливості структурного, функціонального та соціального аспектів, вважаємо англійську мову, що функціонує в Ірландії, національним варіантом англійської мови.

Англомовна лінгвокультура Ірландії сформувалася в результаті тривалої взаємодії кельтської та англо-саксонської лінгвокультури. Особливості її еволюції зумовлені низкою екстралінгвальних та лінгвальних чинників. Тривале контактування мало здебільшого однобічний вплив у напрямі ірландська мова → англійська мова, що виявляється в численних фонетичних, граматичних та лексичних явищах.

Фонетичні особливості сучасної англійської мови в Ірландії різняться залежно від територіальних діалектів та пояснюються впливом, який мала англійська мова колоністів (шотландська на півночі країни, діалекти центрально-західної Англії на східному узбережжі) та автохтонна ірландська (на південному та західному узбережжі) [25].

Прикладом впливу шотландської мови є пониження коротких голосних переднього ряду, а саме: *bit* [bet], *lid* [led], *riddle* [redl], та заміна альвеолярного [ɹ] в кінцевій позиції на ретрофлексивний [ɹ̠] – *born* [bo:ɹ̠n].

Вплив англійських діалектів можна проілюструвати ситуаціями, в яких фрикативні [θ] та [ð] переходять в зубні проривні [t] і [d] або альвеолярні [t] і [d]: *think* [tɪŋk], *this* [dis]; відбувається переломлення довгих голосних верхнього підйому: *clean* [kli:ən], *mean* [mi:ən], *moon* [mu:ən].

Західні та південні території Ірландії зазнали найбільш тривалого та активного впливу кельтського елементу. Це позначилося в інтервокальній та кінцевій лениції [t] – *cut* [kʌt], *water* [ˈwa: t̪ə], у збереженні [ɹ] в словах з <wh> – *which* [ˈmitʃ], *why* [maɪ], а також у збереженні кінцевого [r] – *board* [bo:rd], *car* [ka:r].

На граматичному рівні в англійську мову в Ірландії відбулося перенесення продуктивних граматичних елементів. Наприклад, уживання типової для ірландської мови конструкції *after-perfect* для вираження дії, що відбулася нещодавно [23, с. 102; 21; 31, с. 563]. Вона формується за допомогою лексеми *after* у поєднанні з *ing*-формою: “*I’m after finishing my homework*” – «Я щойно виконав домашню роботу», “*He’s after dropping the soup bowl*” – «Він щойно впустив миску для супу».

Вплив ірландської мови на англійську позначився в утворенні хабітуального аспекту, який створюється в ірландській мові за допомогою лексеми *bí* зі значенням «бути», а в англійському варіанті – *do+ be + ing*-форма: “*They do be out fishing often*” – «Вони часто рибалять», “*She did be weeding in the garden*” – «Вона виривала бур’ян в саду» [23, с. 108–109].

Грамматична інтерференція в напрямі ірландська @топографічні реалії (*bog* – болото [12, с. 29], *snoc* – пагорб, гора [12, с. 61], *corcass* – болотиста місцевість біля річок [12, с. 9], *glen* – маленька долина [11]);

міфологічні реалії, назви кельтських свят та ритуалів (*banshee* – жіночий дух, чий крик про рокує смерть [12, с. 16], *Beltain* – кельтське свято весни [12, с. 22], *crochan* – солом’яний матрац, на який клали людину, що помирає [12, с. 71], *keen* – плач за померлим [12, с. 141], *leprechaun* – гномо-подібна чарівна істота [12, с. 150, 153], *meitheal* – група фермерів, які збираються для допомоги зі збором врожаю [12, с. 164], *reel* – жвавий танець, музика для такого танцю [12, с. 201], *Samhain* – кельтське свято зими [12, с. 208]);

найменування предметів побуту (*bodhran* – ірландський бубон [12, с. 27], *losset* – лоток для замісу тіста для хліба [12, с. 153], *maddor* – чаша для пиття [12, с. 162], *sougawn* – мотузка з соломи або сіна [12, с. 244]);

гастрономічні назви (*bannock* – домашній хліб [12, с. 15], *bony clabber* – кисле молоко [12, с. 32], *panada* – страва з хліба, відвареного в молоці чи воді з додаванням приправи [12, с. 182]);

назви тварин (*boneen* – порося [12, с. 31], *puckawn* – козел [12, с. 195]);

політичні терміни (*ardfheis* – національний з’їзд політичної партії [12, с. 9], *cumann* – частина політичної партії [12, с. 75], *Dail* – з’їзд, збори [12, с. 77]).

Оскільки ірландські запозичення увійшли до складу англійської мови в Ірландії на попередніх етапах лінгвокультурної взаємодії, то сучасна ситуація функціонування культурних реалій характеризується їх подальшою асиміляцією. Про це свідчить асиміляція правопису, наприклад, написання *Beltaine* змінилося на *Beltane*, що є випадком стереотипізації письма. У частини запозичень розширюються комунікативні функції. Прикладом цього є трансформація уявлення про *leprechaun* як магічного нейтрального персонажа (“*A wrinkled, wizen’d, and bearded Elf, // Spectacles stuck on his pointed nose, Silver buckles to his hose, // Leather apron — shoe in his lap.*”

[39]) до уявлення про негативного створіння, що дурить людей (“*Spend all their time **tricking people and laughing wickedly and stealing things** <...>*” [34]) та яке саме прагне стати людиною (“*He was **fired** of sitting under a boring old rainbow, guarding a mouldy old crock of gold and making endless shoes. **He wanted to be a human being.***” [34]).

Крім використання реалій для заповнення лакун, носії англійської мови в Ірландії вживають автохтонні пестливі звертання (terms of endearment) з метою інтимізації та вираження внутрішньогрупової солідарності: “*a-chree*” – «мій коханий/кохана» [12, с. 2], “*aroon*” – «дорогий/дорога» [12, с. 10], “*a stor*” – «мій скарб» [30, с. 22], “*avick*” – «мій син, мій хлопчик» [12, с. 11], “*bawn*” – «кохана» [12, с. 18], “*machree*” – «мій/моя дорогий/дорога» [12, с. 156].

Використання ірландських вигуків є показником стереотипної й емоційної мовної поведінки ірландців: “*aboo*” – «за перемогу!, вперед!» [12, с. 1], “*arraha*” – «не звертай уваги» [12, с. 10], “*boo*” – «за перемогу!, вперед!» [12, с. 1], “*marryah*” – «дійсно» [12, с. 160], “*slainte*” – «за здоров’я!» [30, с. 178], “*slan leat, slan agat*” – «до побачення» [12, с. 215].

Активний розвиток науки і техніки вимагає появи слів на позначення нових предметів та явищ. Внаслідок запровадження політики підтримки ірландської мови з’являються неологізми на ірландській основі. До таких неологізмів належать, наприклад, лексеми “*gluaisteán*” – «автомобіль» [10, с. 81], “*guthán póca*” – «мобільний телефон» [13].

Вплив мовної політики також позначився на активізації процесів перемикування коду, особливо в публіцистичному дискурсі та в контексті політичних дискусій. Адекватне сприйняття ірландських лексем в англійському мовленні забезпечує достатній рівень політичної та соціальної свідомості членів суспільства, ірландська мова функціонує як маркер політичної ідентичності в умовах англійсько-ірландської політичної конфронтації, є символом державності. Перехід з англійської мови на ірландську відбувається в ситуаціях використання найменувань органів управління (“*Údarás*” – «адміністрація, влада» [29]), посад (“*Teachta Dála*” – «член нижнього парламенту Ірландії» [33], “*Tánaiste*” – «прем’єр-міністр Ірландії» [12, с. 247], “*Taoiseach*” – «голова уряду чи прем’єр-міністр Ірландії» [12, с. 248]), назв політичних організацій (“*Fianna Fáil*”, “*Sinn Féin*”).

Найбільш частотними є випадки перемикування коду в інтернет-дискурсі внаслідок його дина-

мічності та низької стандартизації. Типовим є використання традиційних форм звертання (“*Dia dhuit*” – дослівно «Бог з тобою» [8]), подяки (“*Go raibh míle maith agat*” – «дуже дякую» [29]) як консолідуючого елемента розмови, що створює ефект дружньої атмосфери та забезпечує взаєморозуміння у процесі спілкування.

Водночас перемикання коду із включенням метафор та прислів'їв слугує для диференціації суспільства, оскільки потребує глибокої обізнаності з ірландською культурою та мовою. Наприклад, буквально значення метафоричного виразу “*béal bocht*” – «бідний рот» («той, хто прикидається бідним») [12, с. 20] та прислів'я “*Aithníonn ciaróg ciaróg eile*” [27] букв. «один жук розпізнає іншого жука» («Рибалка рибалку бачить здалеку») [29] буде незрозумілим без знання ірландської

мови. У такому контексті мовний код використовується з метою виявлення *свого* та *чужого*.

Отже, лексичні запозичення та перемикання коду у процесі комунікації носіїв англійської мови в Ірландії, як правило, є вмотивованим. Перехід здійснюється з метою етнокультурної та соціальної диференціації та консолідації.

**Висновки і пропозиції.** На сучасному етапі англійська мова є стандартизованою, офіційно визнаною мовою з широким колом комунікативних можливостей. Тривалий вплив та висока культурна значимість кельтського компоненту вплинули на фонетичні, граматичні та лексичні особливості ірландського варіанту англійської мови. Лексичні запозичення та перемикання коду є вмотивованими та експлікують культурну, політичну, релігійну диференціацію чи консолідацію.

### Список літератури:

1. Абрамова Е. И. Кельтицизмы в английском языке Уэльса, Ирландии и Шотландии: семантика и коммуникативные ситуации использования : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Москва, 2014. 211 с.
2. Бріт Н. М. Ірландський діалект англійської мови як фактор розвитку англомовної картини світу. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини* / гол. ред. М. Т. Мартинюк. Київ : Міленіум, 2006. Ч. 2. С. 55–64.
3. Власова Е. В. Структурно-семантические и прагматические характеристики английского языка в речи ирландцев : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Астрахань, 2008. 190 с.
4. Козлова Т. О. Іконічність у лексиці індоевропейської прамови : монографія. Запоріжжя : Кругозір, 2015. 640 с.
5. Куреня О. О. Особенности ирландского варианта английского языка в художественной литературе и фольклоре Ирландии : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Москва, 2004. 204 с.
6. Перехвальская Е. В. Региональный вариант английского языка в Ирландии (Синтаксис). *Язык и культура кельтов*. Москва : Институт языкознания АН СССР, 1988. С. 23–25.
7. Частник С. В. Ірландський парадокс: асиметрія мови й ідентичності. *Культура України* / за заг. ред. В. М. Шейка. Харків : ХДАК, 2012. Вип 39. URL: <http://ku-khsac.in.ua/kultura39/19.pdf> (дата звернення: 14.09.2019).
8. Adventures in Irish. *Daltai Discussion Forums*. URL: <http://www.daltai.com/forums/viewthread/772/> (access date: 14.09.2019).
9. Bunreacht na hÉireann. Constitution of Ireland. Dublin : The Stationery Office, 2013. 239 p.
10. Clare A. Unlikely Rebels: The Gifford Girls and the Fight for Irish Freedom. Blackrock : Mercier Press Ltd, 2011. 319 p.
11. Collins Dictionaries online. URL: <https://www.collinsdictionary.com/> (access date: 14.09.2019).
12. Dolan T. P. A Dictionary of Hiberno-English. 3rd edition. Dublin : Gill & MacMillan, 2014. XXVIII, 320 p.
13. Fáilte Fridays at Bank of Ireland. *Wexfordpeople.ie*. URL: <https://www.wexfordpeople.ie/news/filte-fridays-at-bank-of-ireland-7731681.html> (access date: 14.09.2019).
14. Filppula M. The grammar of Irish English. Language in Hibernian style. London ; New York : Routledge, 2002. 352 p.
15. Fisiak J. Further Insights into Contrastive Analysis. Amsterdam : John Benjamins Publishing, 1991. 610 p.
16. Forneiro R. E. Hiberno-English: the Result of a Language Contact Situation. *Bilingual communities and individuals*. Vigo : Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo, 2003. P. 664–674.
17. Hickey R. A Sound Atlas of Irish English. Berlin : Walter de Gruyter, 2004. 171 p.
18. Hickey R. Assessing the relative status of languages in medieval Ireland. *Studies in Middle English linguistics* / Jacek Fisiak (ed.). Berlin : Mouton de Gruyter, 1997. P. 181–205. URL: [https://www.uni-due.de/DI/Relative\\_Status\\_of\\_Languages\\_in\\_Medieval\\_Ireland.pdf](https://www.uni-due.de/DI/Relative_Status_of_Languages_in_Medieval_Ireland.pdf) (access date: 14.09.2019).
19. Hickey R. Ireland as a linguistic area. *Language in Ulster* / ed. J.P. Mallory. Holywood : Ulster Folk and Transport Museum, 1999. No. 45. P. 36–53.
20. Hickey R. Irish English. History and present-day forms. Cambridge : Cambridge University Press, 2007. XX. 504 p.

21. Hickey R. Language contact and typological difference : Transfer between Irish and Irish English. *Language contact and the history of English* / Dieter Kastovsky, Arthur Mettinger (eds). Frankfurt : Peter Lang, 2001. P. 131–169.
22. Hickey R. Language use and attitudes in Ireland. A preliminary evaluation of survey results. *Sochttheangeolaíocht na Gaeilge* / ed. B. Ó Catháin. Maynooth, 2009. No. 39. P. 62–89.
23. Hickey R. Models for describing aspect in Irish English *The Celtic Englishes II.* / Hildegard Tristram (ed.). Heidelberg : Carl Winter, 2000. P. 97–116.
24. Hickey R. Standard Irish English. *Standards of English. Codified varieties around the world* / ed. by R. Hickey. Cambridge : Cambridge University Press, 2012. P. 96–116.
25. Hickey R. The phonology of Irish English *Handbook of varieties of English* / B. Kortmann et al. (ed.). Berlin : Mouton de Gruyter, 2004. Volume : Phonology. P. 68–97.
26. Hillers B., Kimpton B. *Buntús na Gaeilge : Irish for Adult Learners.* Cambridge : Harward, 2007. 201 p.
27. McKinty A. In the Morning I'll be Gone: Sean Duffy 3. London : Serpent's Tail, 2014. 326 p. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=e0-KAgAAQBAJ> (access date: 14.09.2019).
28. Moffat J. *Paradigms of Irishness for Young People in Dublin.* Maynooth : The National University of Ireland Maynooth, 2011. 454 p.
29. *New Irish-English Dictionary.* URL: <https://www.teanglann.ie/en/> (access date 14.09.2019).
30. O'Muirthe D. *A Dictionary of Anglo-Irish: Words and Phrases from Gaelic in the English of Ireland.* Dublin : Four Courts Press, 1996. 320 p.
31. Odlin T. Syntactic Variation in Hiberno-English. *Language Contact in the British Isles* / ed. P. Sture, G. Broderick. Tübingen : Niemeyer, 1991. P. 597–615.
32. O'Siadhail M. *Modern Irish: grammatical Structure and Dialect Variation.* Cambridge : Cambridge University Press, 1989. 309 p.
33. *Oxford Dictionaries Online.* URL: <http://www.oxforddictionaries.com/> (access date 14.09.2019).
34. Parkinson S. *The Leprechaun Who Wished He Wasn't.* Dublin : The O'Brien Press, 2013. 80 p. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=j2KNAwAAQBAJ> (access date: 14.09.2019).
35. Stenson N. Phrase Structure Congruence, Government, and Irish-English Code-Switching. *The Syntax and Semantics of the Modern Celtic Languages.* / Ed. Randall Hendrick. San Diego : Academic Press, 1990. Syntax and Semantics. Vol. 23. P. 167–197.
36. Stenson N., Hickey T. M. In defense of decoding. *Journal of Celtic Language Learning.* Portland : North American Association for Celtic Language Teachers, 2014. Vol. 18. P. 11–40.
37. Walshe S. *Irish English as Represented in Film.* Bern : Peter Lang, 2009. 299 p.
38. Wolf G. Language Contact, Change of Language Status – “Celtic” National Languages in the British Isles and Ireland. *The Celtic Languages in Contact. Papers from the Workshop within the Framework of the XIII International Congress of Celtic Studies.* Potsdam : Potsdam University Press, 2007. P. 315–336.
39. Yeats W. B. *Delphi Complete Works of W. B. Yeats (Illustrated).* Delphi Classics. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=amlbAgAAQBAJ&dq> (access date” 14.09.2019).

## Polhorodnyk D. V. MODERN STATUS OF THE ENGLISH LANGUAGE IN THE REPUBLIC OF IRELAND

*The article focuses on the analysis of the English language in Ireland. The research of the continuous linguistic and cultural interaction of autochthonous Celtic and imported Anglo-Saxon linguocultures showed the formation of the Irish variant of the English language.*

*English is a standardized, officially recognized language in Ireland, it demonstrates the same communicative capabilities as the autochthonous Irish language, and can be used in any communication situations. English is used in all spheres of social activity: officialise, educational, informational, cultural and entertaining.*

*The English language competence is high, with the majority of the population of the Republic of Ireland identifying themselves as native English speakers. The powerful effect of extralinguistic factors and the growth of the ethnic consciousness of the speakers impedes the complete devaluation of the Celtic linguistic and cultural component and stimulates its revival. The phonetic, grammatical and lexical elements of the Irish language system penetrate and transform the English language of Ireland.*

*The phonetic features of modern Irish English vary depending on the territorial dialects and are caused by the prolonged coexistence of English with Scottish and Irish, as well as the characteristics of the dialects of Central and West England.*

*At the grammar level, the English language of Ireland was transformed by the influence of productive Celtic grammatical elements.*

*Celtic borrowings in the English language of Ireland are mostly realia, terms of endearment and exclamations. They are used for creating an ethnic atmosphere and enhancing cultural connotations.*

*In a code-switching situation, the Irish language functions as a marker of political self-identity and is a symbol of statehood.*

**Key words:** *Hiberno-English, linguocultural contact, calque, borrowing, code switching.*